

ordnet paa en med Tidens Krav og Fordringer mere overensstemmende Maade; og naar jeg saaledes til Exempel tager Hensyn til det Forhold, hvori Eierne af de frie og ufrie Hovedgaarde ved den endelige Afgjørelse af denne Sag, ifølge Udkastet, ville komme til at staae til hinanden, saa kan jeg ikke nægte, at der opstaaer megen Frygt hos mig for, at man ikke ad den paapegede Vej tilfulde vil kunne naae det Maal, hvorefter vi Alle stræbe, og som vort nuværende Repræsentationsystem stiller som en uafviselig Fordring for, at vore indre Forhold, ifølge Grundlovens. Bydende, kunne udvikle sig paa en beständig, jævn og rolig Maade. Men jeg vil paa den anden Side villig erkjende, at Sagen vel allerede var bragt saavidt, at den ikke lettelig lod sig ordne anderledes, end ved i nogen Maade at følge det givne Spor; men da, som sagt, Frygten har været levende hos mig, har jeg ogsaa troet, ifølge den givne Opfordring, at burde rykke frem med mine Betænkkeligheder, i Haab om, at de muligviis kunde blive berigtigede.

Næe: Naar der af en æret foregaaende Taler, Rigsdagsmanden for Beile Amts 5te District (With), er stillet os, saa at sige, det advarende Fingerpeg for Die, at der endnu i denne Sag udfordres en Beslutning af det andet Thing og af den højeste Statsmagt, Kongen, saa tror jeg, det er meget misligt at fremdrage slige Advarsler (Hør!) Allerede i Stændertiden, naar man stundom i Baggrunden lod øine eller paaberaabte sig Souverainens formodede Villie, vakte det en uhyggelig Stemning, og jeg troer, man saameget mindre nu, da vi ikke give Raad, men give Love, bør fremstille noget, som skulde kunne lægge Baand paa en selvstændig Overveelse, og det er dog den, jeg mener, vi alene bør følge, saaledes at vi naae et selvstændigt Resultat, et saadant, som det ene sommer sig for det danske Folkething at komme til i denne og i enhver Sag. Jeg horer forøvrigt til dem, som hjertelig ønske Sagen fremmet og heller ikke indsee, at der foreligge saa store Banffeligheder, at man ikke under dens fortsatte Behandling jo vel ved en Smødekommens vil kunne komme ud over dem. Jeg troer imidlertid dog kun at maatte berøre, at det kommunale Punkt, som allerede er ud-

hævet af flere foregaaende Talere, ikke i sig selv er saa ganske ubetydeligt, at man med Lethed skal glide hen over det. Naar Hartfornets. Egeliggjørelse indtræder, vil der i det Hele let kunne indtræde flere kommunale Forlegenheder, saafremt ikke Communalforholdene til den Tid ere omordnede; som et Exempel vil jeg blot nævne, naar der skal foretages Omvalg eller nye Valg ved indtrædende Amtsraadsvacancer; saa ere jo allerede de Bestemmelser traadte ude af Kraft, hvorefter Supplementarvalget lovmæssig skulde foregaae, dersom Hartfornsligheden til den Tid er indtraadt. Der vil jo da her allerede gjøres en provisorisk Lov fornøden, for at ordne saadanne Tilfælde; muligt ere jo vel Banffelighederne ikke saa store, som de i det første Dieblit synes, eller ville i alt Fald ikke i Praxis blive saa store, da man maaskee vil kunne fjerne dem ved Omordningen af de herhenhørende Punkter, naar vi først under Sagens fortsatte Behandling komme til at berøre dem, f. Ex. ved at fastsætte, at til Stridsspørgsmaalenes Afgjørelse en eller anden local Commisston eller Autoritet bliver at nedsætte. Herved skal jeg derfor nu heller ikke dvæle, men jeg troer kun, at vi bør stille os det for Die, og jeg troer ogsaa, at det ærede Ministerium ikke bør lade det ude af Betragtningen, at Hartfornsfagens og Communalagens Fremsthyndelse staae i meget nøie Forbindelse med hinanden, og at den sidste ikke bør tøve længe efter at den første er fremkommen. Dette vil ogsaa kunne naaes, naar man navnlig vilde beslutte sig til først at lade Hartfornsligheden indtræde fra næste Aar — og jeg troer ikke, at der er nogen egentlig Ulempe forbunden dermed, naar hele Lovforholdet var ordnet —; thi man bør da forudsætte, og jeg haaber, at det ærede Ministerium vil styrke os i denne Forudsætning, at vi til samme Tid ogsaa kunne faae vore kommunale Forhold ordnede. Kunne vi desværre saaledes ikke i nærværende Diæt gjøre os Haab om at see Communalloven forelagt; saa haaber jeg dog, at det Tilfagn vil blive os givet, at det bliver saa at sige den første Lov, som lægges frem paa Rigsdagens Bord, naar vi i October komme sammen. Jeg troer, at saadant Tilfagn vil i flere Henseender,